

Når og hvordan anvender vi forurensningsforskriftens § 16-5, annet ledd

VA-juss konferansen 27. og 28. november 2023

Fagerjord vannverk

Narvik vann overtok det private vannverket 01.01.23

Hvem betaler ?

Hvor langt skal fellesskapet bidra?

Alternativer

Økte gebyrer for alle abonnentene i kommunen, eller i kombinasjon med

- Anleggsbidrag
- Anleggsbidrag i kombinasjon med lavere tilknytningsgebyr
- Differensiert årsgebyr
- Differensiert tilknytningsgebyr

Litt om anleggsbidrag

- Fordi det er rimelig at de som ikke tidligere har bidratt til fellesskapet og som tiltaket kommer til gode, selv må betale noe der kostnadene er høye
- Ulempe at det må inngås avtale med hver enkelt. De som ikke vil inngå slik avtale kan likevel pålegges tilknytning i ettertid,- og blir da «gratispassasjerer»
- **Fagerjord vannverk:** Politikerne stemte mot forslag om at huseierne skulle betale anleggsbidrag med 1G pr tilknytning.

Utgangspunkt: De samme gebyrsatser skal gjelde i hele kommunen

Miljødirektoratets kommentarer til forurensningslovens § 16 – 5:

Utgangspunktet er at de samme gebyrsatser skal gjelde i hele kommunen og denne paragraf begrenser kommunens adgang til å fastsette ulike gebyrsatser ved å gi en uttømmende oppstilling av når det kan gis ulike gebyrsatser.

Forurensningsforskriftens § 16-5, 2.ledd

Det kan fastsettes ulike gebyrsatser for tilknytnings- og årsgebyr dersom et **vann- eller avløpsanlegg eller større enhet av dette** medfører **vesentlig** høyere eller lavere **kostnader** enn de øvrige.

Direktoratets kommentarer til bestemmelsen

Kommunen kan fastsette ulike gebyrsatser hvis et vann- eller avløpsanlegg, eller en større enhet av et anlegg, medfører vesentlig høyere eller lavere kostnader enn de øvrige. Dette gjelder både tilknytnings- og årsgebyrer.

Eks: Det kan kun fastsettes lavere gebyrsatser dersom kostnadene med å forsyne forbrukerne med vann i et vannforsyningsområde er mindre kostbart enn i et annet vannforsyningsområde i kommunen.

Høyere eller lavere årsgebyr?

- Usikker på hvor utbredt det er?

Økonomisjefen vår sier:

- Krever at du oppretter et eget selvkostområde for det området som skal ha høyere eller lavere gebyrer
- Personalressurser som benyttes på området og de spesifikke driftskostnader må føres på dette selvkostområdet
- Krever omfattende arbeid i forhold til å kartlegge og beregne de høyere/lavere driftskostnadene og hva disse skal utgjøre i økt/reduert gebyr

Høyere eller lavere tilknytningsgebyr

Ser ut til å være noe mer benyttet enn differensiert årsgebyr.

Ingen klare krav til hva tilknytningsgebyret skal dekke.

Er det en fordel eller en ulempe?

Vurderes og dokumenteres kostnadene når kommunene vedtar lavere eller høyere tilknytningsgebyr? – eller ser man stort sett hen til rimelighetshensyn?

Lavere gebyrsats ved overtakelse av private vannverk

Norsk Vanns rapport 187/2011 om kommunal overtakelse av vannverk, pkt 3.5.3 om Engangsgebyr for tilknytning

Dersom vilkårene for å anvende en av disse paragrafen er oppfylt, kan tilknytningsgebyret for nye abonnenter som følge av overtakelse av private vannverk settes lavt i kommunens gebyrregulativ, for eksempel 100 kr. Det er særlig aktuelt å gjøre dette, dersom avtalen om overtakelse innebærer at vannverkets medlemmer skal betale et anleggsinnskudd for delfinansiering av nødvendige investeringer (første ledd) eller at **kommunen har lavere kostnader med å sørge for vannforsyning til de aktuelle abonnentene da kommunen overtar vannverkets infrastruktur vederlagsfritt** (andre ledd).

- eller høyere tilknytningsgebyr?

Et virkemiddel for å dekke kostnader til vann – eller avløpsanlegg som har vesentlig høyere kostnader enn de øvrige

Politikk:

Det er rimelig at der det er høyere kostnader skal de tiltaket kommer til gode bidra.

Krav til vedtakelse i kommunal forskrift

§ 16-1, 2.ledd:

Kommunen fastsetter i forskrift regler for beregning og innkreving av vann- og avløpsgebyrene, samt gebyrenes størrelse, innenfor rammene av denne forskriften.

I vår sak – kommunal forskrift legger grunnlaget:

Ved overtakelse av et privat vannverk hvor det kreves høye investeringskostnader i forhold til antall abonnenter, kan det fastsettes avvikende tilknytningsgebyr.

Juss og politikk og bruk av muligheten

- Utfordrende å beregne og sammenligne kostnader?
- Fordelingspolitikk
- Har kommunene en strategi på bruk av bestemmelsen eller «dukker muligheten opp» i enkeltsaker?

narvikvann.no

Takk for oppmerksomheten

Narvik Vann er et KF i Narvik Kommune

**NARVIK
KOMMUNE**